

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2016 Jaarverslag en -rekening

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2016

Jaarverslag en -rekening

Inhoud

1	Voorwoord	5
2	Organisatieontwikkeling	6
3	Programma verantwoording	8
3.1	Vergunningen	8
3.2	Toezicht en handhaving	9
3.3	Advies en expertise	10
3.4	Financiële effecten	11
4	Paragrafen	13
4.1	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	13
4.2	Onderhoud kapitaalgoederen	18
4.3	Financiering	19
4.4	Bedrijfsvoering	20
5	Financiële jaarrekening	25
5.1	Overzicht baten en lasten	25
5.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
5.3	Toelichting baten en lasten	28
5.4	Balans	34
5.5	Toelichting op de balans	36
5.6	Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen	41
Bijlage 1	Bijdrage per deelnemer	42
Bijlage 2	Berekening financiële kengetallen	43
Bijlage 3	Meerjarig overzicht risico's	44
Bijlage 4	Controleverklaring accountant	46

Gezaghebbend

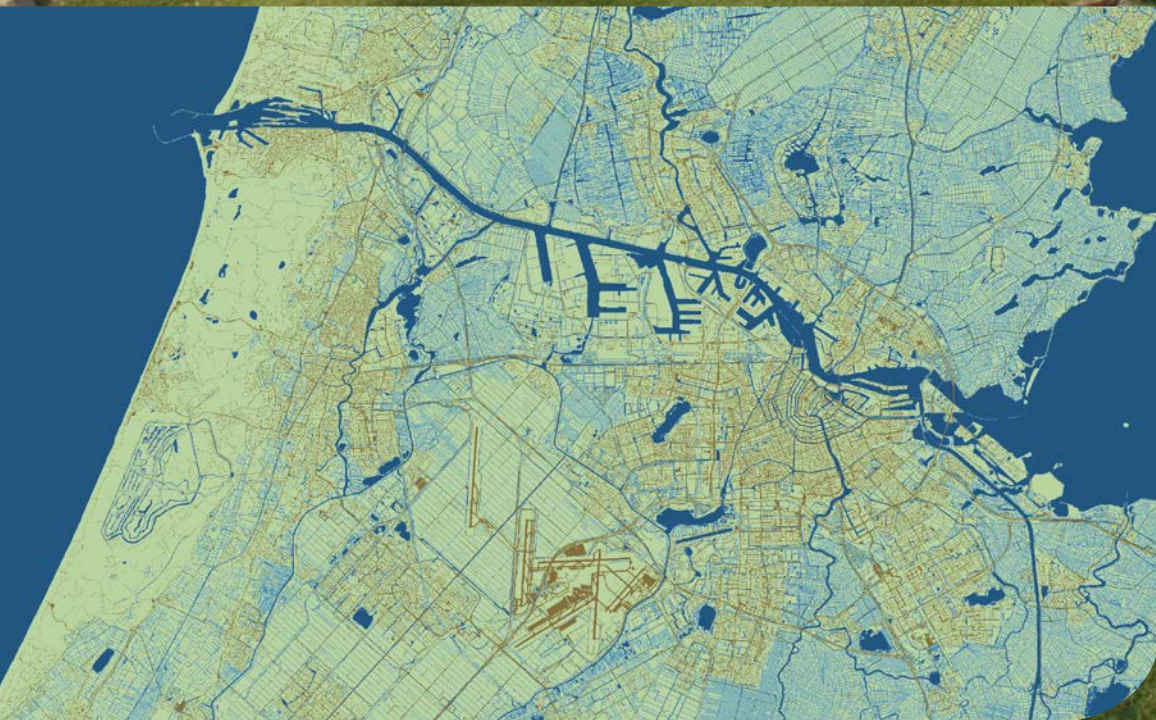
Betrouwbaar

Transparant

Flexibel

Efficiënt

Toegankelijk

Werkgebied: Noordzeekanaalgebied.

1 Voorwoord

Met veel genoegen bied ik u het jaarverslag en de jaarrekening van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) aan. Het Bestuur van de OD NZKG vraagt de betrokken Raden en Staten om zienswijzen op deze jaarverantwoording 2016, alvorens deze vast te stellen, in samenhang met de meerjarenbegroting 2018-2021.

Onze opdrachtgevers (bevoegde gezagen) ontvangen ook een verantwoordingsrapportage over 2016 waarin specifieke informatie over de uitvoering van het werk, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2016, door de OD NZKG voor de betreffende opdrachtgever is opgenomen en waaruit blijkt dat de DVO's zijn behaald.

Het Noordzeekanaalgebied is een van de meest verdichte regio's in het land, waar wonen, werken en recreëren dicht op elkaar plaatsvindt. In deze setting doet de OD NZKG haar werk: de regulering van bedrijvigheid, zodanig dat de risico's beheerst kunnen worden en de duurzaamheid van de regio vergroot. Ik schets u een aantal belangrijke algemene ontwikkelingen van dit afgelopen jaar.

Op het gebied van duurzaamheid levert de OD NZKG expertise voor energiebesparing en energiebeheer. Een onderwerp dat steeds meer bestuurlijke aandacht krijgt. De Commissie Borging Energieakkoord, onder leiding van Ed Nijpels, was in 2016 bij de OD NZKG op werkbezoek. Dit heeft ertoe geleid dat de aanbevelingen van de OD NZKG om de milieuregelgeving voor energiebesparing bij bedrijven te harmoniseren, deels zijn overgenomen.

Het jaar 2016 was ook een jaar van voorbereiden op nieuwe ontwikkelingen, zoals de Wet Kwaliteitsborging en de Omgevingswet die grote impact hebben op de uitvoering van het werk. In de consultatieronde voor de Omgevingswet is meegedacht over de uitvoerbaarheid/werkbaarheid van de wetgeving. Een mooi vervolg was de kans die ik kreeg om tijdens een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer onze punten in te brengen namens de omgevingsdiensten. Komend jaar zullen we samen met de opdrachtgevers en ketenpartners verkennen hoe het takenpakket er uit gaat zien vanaf 2019. Wat er verandert in de processen en op welke terreinen we elkaar kunnen aanvullen en versterken.

Deze specials geven een indruk van onze inzet en expertise. Ik ben vooral trots dat we in de dagelijkse praktijk voor zowel milieu, bouw, bodem en BRZO onze missie in de praktijk brengen: het creëren van bruikbare oplossingen met zichtbare meerwaarde voor een gezond, veilig, en duurzaam woon-en werkklimaat.

In 2016 is de lumpsum periode afgesloten. In het afgelopen jaar hebben we samen met het bestuur en onze opdrachtgevers een nieuwe financieringsmethode ontwikkeld die door het Algemeen Bestuur van 14 december 2016 is vastgesteld. Hiermee is een belangrijke stap gezet in een intensief en ingewikkeld traject om over te gaan naar prestatiegerichte financiering per 2017. Komende twee jaar gaan we, samen met onze eigenaren en opdrachtgevers, deze nieuwe methode in de praktijk verder ontwikkelen en de kengetallen verder beproeven.

Het jaar 2016 is net als in 2015 met een positief financieel resultaat afgesloten. Het resultaat is in 2016 € 1,7 miljoen (mln.) positief, waarvan een deel structureel is. Daarnaast is de financiële positie zeer gedegen en het weerstandsvermogen is op peil. Dit tezamen heeft er toe geleid dat het mogelijk is om in de meerjarenbegroting 2018 het tarief te verlagen.

Emmy Meijers,
Algemeen Directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

2 Organisatieontwikkeling

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bewaakt en bevordert namens alle aangesloten gemeenten en provincies de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Uiteraard voor zover dit bepaald wordt door grotere bedrijven en bouwprojecten, waar de OD NZKG het omgevingsrecht uitvoert (met name vergunningverlening, toezicht en handhaving). Het spreekt voor zich dat de OD NZKG de opgedragen taken professioneel en kwalitatief hoogwaardig uitvoert.

Prestatie Gerichte Financiering (PGF)

In het Algemeen Bestuur van 14 december 2016 is de systematiek PGF vastgesteld. Hoofddlijn hiervan is een indeling van de taken in samenhangende pakketten (kern, randvoorwaardelijk en aanvullend), het hanteren van een uniform uitvoeringsniveau voor de hele regio, een begroting gebaseerd op aantallen en kengetallen (voor zover mogelijk) en het werken met een gedifferentieerd tarief. De PGF-systematiek wordt nu voor de eerste keer gebruikt om de begrote inzet in 2017 vast te leggen in de Uitvoeringsovereenkomsten.

Orderportefeuille en ontwikkelingen in takenpakket

In 2016 zijn door de Provincie Noord Holland een aantal plustaken ingebracht. Daarnaast was er door de aantrekkende conjunctuur een volume effect zichtbaar voor bouw, milieu en BRZO waarbij het op onderdelen lastig was om voldoende geschikte capaciteit te vinden op de markt. Door de volume effecten en de op onderdelen achtergebleven capaciteit is de werkdruk op een aantal onderdelen op een te hoog niveau gekomen. In 2017 wordt, naast een aantal andere maatregelen om de werkdruk op een acceptabel niveau te krijgen, actief gestuurd op het binnenhalen van voldoende capaciteit.

Ontwikkelagenda

Het ontwikkelbudget is in 2016 ingezet om ons accountmanagement verder te ontwikkelen. Daarnaast is geïnvesteerd in de financiële en procesmatige transparantie, naar het bestuur en onze opdrachtgevers, en ook intern, binnen de organisatie. Er is geïnvesteerd in management rapportage tools en daarnaast zijn de huidige processen en systemen aangepast naar de nieuwe prestatiegerichte financieringsmethode.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet in 2019 is een flinke stelselwijziging, veel huidige wetten gaan op in deze nieuwe wet. Doel is om de besluitvorming te versnellen en te verbeteren door integraal gebiedsgericht te denken en meer transparantie en gebruiksgemak te realiseren. In 2017 is het programma Omgevingswet bij de OD NZKG verder ingevuld.

4e tranche Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2016 is de wetswijziging van het Activiteitenbesluit Milieubeheer (4e tranche) in werking getreden. Met de opdrachtgevers is afgesproken dat in 2016 alle betrokken bedrijven worden gescreend om te zien of de wetswijziging mogelijk gevolgen heeft voor het bedrijf en de (actualisatie) van de vergunning. Het resultaat van de screening maakt onderdeel uit van de werkvoorraad voor vergunningverlening voor de komende twee jaar (tot eind 2018). Bepaalde vergunningvoorschriften blijven door overgangsrecht tot eind 2018 gelden als maatwerkvoorschriften. Als deze voorschriften na 2018 ook relevant zijn, moeten ze tijdig als maatwerk in een besluit worden vastgelegd.

Harmonisatie mandaten

Het Bestuur heeft begin 2016 opdracht gegeven om de huidige mandaten te harmoniseren. Dit betekent dat de opbouw en inhoud van de mandaten hetzelfde zal worden. Er zijn alleen verschillen tussen opdrachtgevers als er verschillende taken zijn ingebracht. De gesprekken met de opdrachtgevers over de harmonisatie van de mandaten zijn nog gaande. We wachten nog op reactie van een aantal opdrachtgevers.

Wet VTH, Kwaliteitscriteria en nulmeting

Een belangrijk doel van de oprichting van omgevingsdiensten is de kwaliteit van de uitvoering van de taken en de efficiency structureel te verhogen. Kwaliteit is wettelijk verankerd in de op 14 april 2016 in werking getreden wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Het bijbehorende Besluit VTH zal naar verwachting 1 juli 2017 in werking treden. In het Dagelijks Bestuur is afgesproken dat alle opdrachtgevende gemeenten en provincies een verordening kwaliteit VTH vaststellen.

Vanuit de wetgeving is vormgegeven aan een stelsel van kwaliteitscriteria. De vanuit wetgeving opgestelde Kwaliteitscriteria 2.1 omvatten twee onderdelen: de generieke deskundigheden en de procescriteria. De generieke deskundigheden zien toe op de deskundigheden van de werknemers (opleiding en ervaring). De procescriteria zien toe op de onderliggende processen binnen de organisatie. Een nulmeting is op beide onderdelen verricht, en geeft een positief beeld van voldoen aan de huidige kwaliteitseisen door de OD NZKG. Op de generieke deskundigheid voldoen we aan de kwaliteitscriteria op organisatieniveau. De rapportage met een nadere toelichting is ter kennisgeving voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur op 14 oktober 2016.

3 *Programma verantwoording*

In de verantwoordingsrapportages per opdrachtgever is de specifieke informatie over het behalen van de DVO's met de opdrachtgevers weergegeven. In het bestuurlijke jaarverslag rapporteren we over het algemene beeld per programma en de belangrijkste ontwikkeling.

Voor de dossiers waarin sprake is van risico's en waar bestuurlijke aandacht noodzakelijk is maakt de OD NZKG een risico- en aandacht dossier. Een groot deel van deze dossiers zijn besproken in de staven van de verantwoordelijk portefeuillehouder in aanwezigheid van de OD NZKG. In 2016 zijn er in totaal 41 dossiers ingebracht in de staven van de opdrachtgevers.

In 2016 heeft de OD NZKG een bijdrage geleverd aan een aantal grote (infrastructurele) projecten. Zoals de Zeesluis, Wind op land, Gaasperdammertunnel, Zuidasdok, de Schipholtunnels en de Velsertunnel. De OD NZKG levert inhoudelijke expertise op VTH gebied, tunnelveiligheid en voor de Zeesluis heeft de OD NZKG ook de coördinatie van de vergunningen verzorgd.

Op hoofdlijnen is de afgesproken productie met onze opdrachtgevers behaald. Per directie worden de bijzonderheden aangegeven.

3.1 Vergunningen

Voor Bouw is de vraag door de aantrekkende conjunctuur fors toegenomen, we constateren dan ook een grote productie. De volumegroei zet door in 2017, dit is in de uitvoeringsovereenkomsten 2017 zichtbaar. Een flinke uitdaging voor OD NZKG. De aanvragen voor uitbreiding van bouwactiviteiten vragen met regelmaat bestuurlijke aandacht vanwege de relatie met de bestaande bouw en de druk op de omgeving.

Door de toename van initiatieven voor het werkveld Milieu is het overall-beeld ten aanzien van de productie dat de inzet op de vraaggestuurde aanvragen en het vooroverleg is toegenomen.

De aanvragen die binnenkomen zijn ook hier complexer van aard. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een verdergaande integratie van wonen en bedrijvigheid, waardoor de procedures complexer en tijdrovender worden en meer afstemming noodzakelijk is, wat veel (extra) werk met zich mee brengt. Hierdoor lopen de benodigde actualisatietoetsen en/of actualisaties achter op schema. In 2016 heeft de OD NZKG een plan van aanpak gemaakt, om te bepalen op welke manier we programmatisch kunnen gaan actualiseren. Bij programmatisch actualiseren zal in overleg met de opdrachtgevers prioriteiten worden gesteld, onder andere op basis van risico's.

3.2 Toezicht en handhaving

De groei van de economie leidt ook bij BRZO (Besluit Risico Zware Ongevallen) tot meer werk dan in voorgaande jaren. De inzet voor toezicht en handhaving is verhoogd door met name meer inzet bij BRZO-inspecties. Alle geplande BRZO-controles zijn uitgevoerd.

Bij Bodem is meer inzet gevraagd dan geraamd in de DVO. De uren voor surveillance werden daarom (structureel) ingezet als 'sluitpost' gezien de lagere prioriteit van deze taak ten opzichte van het bodemtoezicht. Om dit te doorbreken heeft de OD NZKG extra capaciteit ingehuurd.

De werkzaamheden rondom Schiphol zijn drastisch toegenomen. Tegelijk bereikte Schiphol Nederland BV (SNBV) in 2016 het hoogst haalbare niveau van systeemgericht toezicht, namelijk niveau 4. Een groot succes, voor zowel SNBV als het bevoegd gezag, omdat SNBV het eerste bedrijf in Noord-Holland is dat dit niveau bereikt heeft.

3.3 Advies en expertise

In 2016 is naast de reguliere advies- en expertise taken tijd geïnvesteerd in de voorbereiding op de komst van nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging. Samen met onze opdrachtgevers is een bijdrage geleverd aan de lobby op voornoemde terreinen. Op het gebied van uitvoeringsbeleid heeft de OD o.a. bijgedragen aan het geurbeleid van Zaanstad en in opdracht van Amsterdam en de provincie Noord-Holland (Zeesluis) de richtlijn bouwlawaai opgesteld. Daarnaast is aandacht gegeven aan de bestuurlijke prioriteiten van een aantal van onze opdrachtgevers op het gebied van duurzaamheid en energie.

De OD NZKG heeft in afstemming met de opdrachtgevers de landelijke lobby richting politiek en bedrijfsleven voortgezet op het gebied van duurzaamheid en het Energieakkoord, om meer bewustwording en aanpassing van regelgeving te realiseren. De zichtbaarheid daarvan blijkt bijvoorbeeld uit het werkbezoek bij de ODNZKG van de Borgingscommissie SER Energieakkoord, dat erop toeziet dat het SER Energieakkoord door de ondertekenaars van het akkoord adequaat wordt uitgevoerd. Dit werkbezoek heeft ertoe geleid dat de aanbevelingen van de OD NZKG zijn opgenomen in de Evaluatie van het SER Energieakkoord en voor een deel zijn overgenomen. Dit betreft de aanbevelingen om de milieuregelgeving te harmoniseren voor het onderwerp energiebesparing bij bedrijven en het verbeteren van de communicatie door de rijksoverheid over deze milieuregelgeving richting het bedrijfsleven. Om successen te bereiken is samenwerking essentieel.

Het jaar 2016 stond ook in het teken van het uitvoeren van de afspraken uit het landelijke Energieakkoord. Dit heeft zich vertaald in een prioriteit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op de energiebesparingsverplichting uit de milieuregelgeving en een vertaling in een systematische invulling over de jaren 2016-2018. In 2016 bleek de systematische invulling in de praktijk moeilijker te realiseren dan gedacht, o.a. doordat er door de Europese richtlijnen EED (Energy Efficiency Directive) meer bedrijven een energie-audit moesten maken. Deze bedrijven waren van te voren niet in beeld en voor deze bedrijven heeft het aansluiten bij de natuurlijke momenten van vergunningverlening de voorkeur. Dit betekent dat in 2017 en 2018 de nodige extra meters gemaakt moeten worden om alsnog het gestelde eindresultaat conform afspraak op tijd te halen. Dit is mogelijk, maar vraagt een slimme inzet. We doen dit binnen de beschikbaar gestelde middelen, waarbij dit deels als onderhanden werk van 2016 wordt beschouwt. Hierdoor schuift budget van 2016 door, om in 2017 in te zetten.

3.4 Financiële effecten

Over 2016 is een positief resultaat bereikt van € 1,7 mln.

Voor de baten is bij de jaarrekening een voordeel gerealiseerd van € 0,9 mln. Dit voordeel is gerealiseerd door het binnenhalen van extra betaalde dienstverlening, externe detachering van personeel en het afrekenen van subsidiebijdragen uit 2015.

Op de lasten is bij de jaarrekening een voordeel van € 0,9 mln. gerealiseerd. De voordelen op de lasten ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door de capaciteits- en materiële kosten. Het gaat om: lagere kosten voor inhuur; afloop garantieregelingen vanuit het sociaal plan; lagere publicatiekosten; minder kosten voor facilitaire dienstverlening en vrijgevallen posten door balansopschoning. Daarnaast is er ook een nadeel op de lasten. Er is een voorziening gevormd voor verwachte werkzaamheden die nog vanuit de lumpsumfinanciering moeten plaatsvinden. B.v. toezicht werkzaamheden die pas van start gaan als het bouwproject of de bodemverplaatsing start terwijl de vergunning al in de periode van lumpsum financiering is afgegeven.

De afwijking in de reservemutaties heeft te maken met de 4e tranche, waar een deel van de taken in 2017 wordt uitgevoerd. De onttrekking uit de reserve schuift daarom ook door naar 2017.

De kolom gewijzigde begroting is conform de vastgestelde begroting bij de 2e tertaalrapportage.

Tabel 1: Financiële verantwoording

	Rekening 2015	Primaire begroting 2016	Begrotings- wijzigingen 2016	Gewijzigde begroting 2016	Realisatie 2016	Resultaat 2016
(bedragen x €1.000)						
Baten	-37.954	-35.649	-5.077	-40.726	-41.668	-942
Lasten	35.763	35.929	5.029	40.957	40.074	-883
Personele kosten	27.851	26.478	6.461	32.940	32.945	5
Materiële kosten	7.526	8.795	-1.433	7.362	6.740	-622
Ontwikkelagenda	386	500	-	500	388	-112
Onvoorzien	-	155	-	155	-	-155
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Saldo voor mutatie reserve	-2.191	280	-48	231	-1.594	-1.825
Mutaties reserves	300	-280	49	-231	-78	153
Toevoegingen	375	375	-	375	375	-
Onttrekkingen	-75	-655	49	-606	-453	153
Saldo na mutatie reserve	-1.891	0	0	0	-1.672	-1.672

Algemene dekkingsmiddelen

De OD NZKG heeft geen andere algemene dekkingsmiddelen dan de dienstverleningsovereenkomsten (DVO'S) met de opdrachtgevers. Er zijn DVO's afgesloten met de founding fathers (gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, gemeente Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland), de AM-gemeenten (Amstelland-Meerlanden) en de contractpartners provincie Flevoland en Utrecht.

Tabel 2: Dekkingsmiddelen

(bedragen x €1.000)			
Deelnemer	Gewijzigde begroting 2016	Realisatie 2016	Resultaat 2016
Founding Fathers	-37.492	-37.191	301
AM - Gemeenten	-798	-783	14
Contractpartners	-904	-776	127
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-39.193	-38.751	443
Betaalde dienstverlening	-920	-1.698	-778
Subsidies	-538	-667	-129
Detachering	-	-428	-428
Overig	-75	-123	-48
Totaal baten	-40.726	-41.668	-942

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen per deelnemer.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2016
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
 - Inventarisatie risico's
 - Inventarisatie weerstandscapaciteit
 - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen in 2016

De strategische bedrijfsrisico's zijn ten opzichte van de tweede tertaalrapportage geactualiseerd. De hoogte van de noodzakelijke weerstandscapaciteit is - in relatie tot de nieuwe financieringsmethodiek - heroverwogen (conform de toezegging in het Algemeen bestuur van 6 juli 2016). In hoeverre de noodzakelijke weerstandscapaciteit in voldoende mate kan worden afgedekt door de beschikbare weerstandscapaciteit, wordt bepaald door een norm (ratio). Het Algemeen Bestuur heeft een ratio van ruim voldoende (1,5-2) als toereikend bepaald tot 2017 (AB: 25 juni 2015). De OD NZKG is van een startende organisatie beland in een fase van doorontwikkeling. Daarbij past een lager risicoprofiel, waardoor de ratio naar beneden kan worden bijgesteld op voldoende (1-1,5). Dit voorstel wordt gelijk met deze jaarrekening aan het bestuur voorgelegd. Vooruitlopend op het bestuursbesluit is in deze jaarrekening uitgegaan van een ratio voor het weerstandsvermogen van voldoende (1-1,5).

Naast de strategische bedrijfsrisico's is extra ingezet op de inventarisatie van de operationele risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen. Dit is geborgd in een interne controleplan zodat periodiek bepaald kan worden of processen in control zijn.

De financiële kengetallen zijn sinds de jaarstukken 2015 verplicht. Voor de beoordeling van de kengetallen is in 2016 een interne norm opgesteld.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit. Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit zijn de strategische bedrijfsrisico's geactualiseerd. Met name het risico van het prestatiegericht financieren (PGF) is heroverwogen, waarbij de kans dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode het grootst is.

In onderstaande tabel volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financieel effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financieel effect meegenomen in de berekening van het noodzakelijke weerstandscapaciteit. In bijlage 3 is een tabel opgenomen met de kans dat de strategische risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Tabel 3: Overzicht risico's

(bedragen x €1.000)								
Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico- bedrag 2016	Risico- bedrag 2017	Risico- bedrag 2018	Risico- bedrag 2019	Risico- bedrag 2020	Risico- bedrag 2021	Risico- bedrag 2022
Reeds bekende risico's								
Verandering in Wetgeving primair proces	720	144	144	144	144	144	144	144
Personele consequentie t.g.v. Wet kwaliteitsborging bouw (vanaf 2021)	1.875	0	0	0	0	0	375	375
Prestatiegericht financieren (vanaf 2017)	5.639	0	2.706	2.706	756	634	648	1.005
	8.234	144	2.850	2.850	900	778	1.167	1.524
Vervallen risico's ten opzichte van 2e tertaalrapportage								
Fluctaties DVO's	170							
Stabiliteit automatisering	55							

Toelichting risico's

Verandering wetgeving primair proces (720k)

Er staan diverse aanpassingen in wet- en regelgeving op stapel: Omgevingswet, wijziging Bodemconvenant, wet Digitalisering rechtbanken, nieuw Landelijk Afvalstoffenplan (LAP3) en wijziging van de Natuurwet. De inschatting is dat deze wijzigingen in wet- en regelgeving grote impact kunnen hebben op de werkzaamheden van de OD NZKG, waaronder een verstoring in de operationele te leveren kwaliteit. Er is een inschatting gemaakt m.b.t. het extra werk om ervoor te zorgen dat het operationele werk kan worden gecontinueerd.

Beheersmaatregelen:

Het gebied van wet- en regelgeving wordt zo frequent mogelijk gemonitord qua impact op de organisatie. Op basis van de uitkomsten worden maatregelen genomen om het gevolg zo goed mogelijk te managen waardoor continuïteit en kwaliteit worden gewaarborgd.

De verwachting dat het risico zich voordoet (kans) is gemiddeld. Voor dit risico is € 144k berekend voor de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Personele consequentie t.g.v. kwaliteitsborging bouw (1.875k)

Deze wijziging heeft invloed op het onderdeel Bouw. Op basis van de huidige inzichten zal het risico, in 2017/2018, opgevangen kunnen worden met de flexibele schil. Er wordt een grotere impact voor de organisatie verwacht rond 2021. De verwachting is dat deze wijziging invloed heeft op het werk van ongeveer 25 fte. Met strategische personeelsplanning en flexibele schil wordt zoveel mogelijk geanticipeerd op dit risico. Het werken met een flexibele capaciteit kent ook een risico in relatie met de wetgeving DBA. De meeste inhuur in de flexibele schil zijn ZZP-ers, die via mantelcontracten rechtmatig worden ingehuurd. Echter de wet DBA stelt andere voorwaarden aan ZZP-ers. Nog steeds is niet duidelijk of de inhuur via de mantelcontracten kan doorgaan. Daarnaast is er ook een risico voor de organisatie op het verlies van kennis en dus kwaliteit.

Beheersmaatregel:

De ontwikkeling wordt gemonitord en vertaald naar de impact op de organisatie. Door inhuur en terughoudendheid op vervanging wordt het nadelige effect zoveel mogelijk geminimaliseerd.

De verwachting dat het risico zich vanaf 2021 voordoet (kans) is gemiddeld. Voor dit risico is € 375k berekend voor de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Prestatiegericht financieren (totaal van de vier risicogroepen varieert van € 2,7 tot € 1 mln.)

In het Algemeen Bestuur van 6 juli 2016 is toegezegd dat bij het bepalen van de hoogte van het weerstandsvermogen de nieuwe financieringsmethodiek zou worden meegenomen. Over PGF is door het Algemeen Bestuur (14 december 2017; punt 2b) het volgende besloten:

- Volume verschillen ten gunste of ten laste komen van de opdrachtgever;
- Overschrijdingen die niet aan volume zijn toe te wijzen, zoals afwijking van het kengetal en het uurtarief, is het risico van de OD NZKG. Deze overschrijdingen kunnen dan worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen.

Dit betekent dat in de systematiek een risico zit dat de inschatting van werk en kostprijs zodanig kan afwijken, dat dit niet kan worden opgevangen binnen de huidige bezetting en het operationele

resultaat van de OD NZKG. De bedrijfsvoering kan daardoor in gevaar komen. Dit risico is onderdeel van de noodzakelijke weerstandscapaciteit en daarmee van het weerstandsvermogen. Omdat voor het risico van PGF verschillende factoren meespelen, zijn vier risicogroepen benoemd, zoals:

1. kengetal in kernpakket
2. kwaliteitsniveau
3. uurtarief
4. randvoorwaardelijk pakket

Binnen deze groepen zijn verschillende risico's benoemd. Van een aantal is de kans zeer groot dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode in 2017 en 2018. Van andere is de verwachting dat het risico zich na de validatieperiode niet meer voor zal doen. Ten aanzien van het kengetal is de verwachting dat het risico weer kan toenemen naarmate de vaststelling hiervan verder terug is in de tijd. Conform bestuurlijke besluitvorming worden na de validatieperiode de kengetallen steeds voor een periode van vier jaar vastgesteld. De eerste periode van vier jaar is van 2019 tot en met 2022.

In bijlage 3 zijn de verschillende risico's van PGF uitgebreid toegelicht.

Vervallen risico's

Na het tweede tertaal zijn twee risico's vervallen:

- Omdat de lumpsum financiering eindigt per 2016, vervalt het risico op fluctuaties in de DVO's. Zoals hierboven genoemd is het risico's van de nieuwe financieringssysteem PGF vanaf 2017 opgenomen in het weerstandsvermogen.
- De stabiliteit van de automatisering is verbeterd en daarmee is het risico op storing en uitval van systemen beperkt. Daarom is het niet meer nodig dit risico op te nemen.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt omschreven als de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

Tabel 4: meerjarige beschikbare weerstandscapaciteit

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	(bedragen x € 1.000)						
Reserve weerstandsvermogen	€ 2.925	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 2.925	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen. Het Algemeen Bestuur heeft destijds besloten dat voor een startende organisatie een ratio van ruim voldoende (1-1,5) akkoord is tot 2017 (AB: 25 juni 2015). De OD NZKG is van een startende organisatie beland in een fase van doorontwikkeling. Daarbij past een lager risicoprofiel, waardoor de ratio naar beneden kan worden bijgesteld op voldoende (1-1,5). Het voorstel om een ratio van 1-1,5 (voldoende) vast te stellen wordt gelijk met deze jaarrekening aan het bestuur voorgelegd.

Dat het weerstandsvermogen meerjarig op peil is, was bij de besluitvorming over PGF reeds voorzien. Om die reden is door het Algemeen Bestuur op 14 december 2016 besloten om de structurele dotatie aan het weerstandsvermogen per 2018 te beëindigen.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat vanaf 2019 de verhouding noodzakelijk en beschikbaar weerstandscapaciteit ruimschoots voldoet aan de ratio weerstandsvermogen van voldoende (1 - 1,5). Uiteraard is dit mede afhankelijk van eventuele onttrekkingen uit het weerstandsvermogen in 2017 en/of 2018. Na de validatieperiode kan worden overwogen om de noodzakelijke weerstandscapaciteit te actualiseren en in relatie tot de beschikbare weerstandscapaciteit te beoordelen of deze nog steeds voldoende is.

Tabel 5: meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 2.925	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Noodzakelijke weerstandscapaciteit	€ 144	€ 2.850	€ 2.850	€ 900	€ 778	€ 1.167	€ 1.524
Ratio weerstandsvermogen	20,31	1,10	1,10	3,47	4,02	2,68	2,05

(bedragen x € 1.000)

Legenda	
Ratio	Waardering
>2	Uitstekend
1,5 - 2,0	Ruim Voldoende
1,0 - 1,5	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In de navolgende tabel zijn de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG opgenomen. Voor de OD NZKG zijn voor de ratio's normen opgesteld. De normen zijn bepaald met de input van de VNG en de eigenheid van de omgevingsdienst. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling hierop.

Tabel 6: Financiële kengetallen

	Norm	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
netto schuldquote	≤ 0%	-4%	-3%	-10%
solvabiliteitsratio	≥ 20%	40%	15%	44%
structurele exploitatieruimte	≥ 0%	-4%	-3%	4%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldpositie van de OD NZKG bestaat voornamelijk uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteert de OD NZKG een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2016 is het kengetal +/- 10% en voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt, de norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal voor de OD NZKG valt vrij laag uit omdat met voorschotten van de opdrachtgevers wordt gewerkt. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal hebben we voor de OD NZKG gecorrigeerd met de voorschotten en komt daarmee uit op 44%. De ratio is daarmee ruim voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de omgevingsdienst heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. In 2016 is de ratio 4% en daarmee voldoende.

Algeheel oordeel

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie geldende kengetallen voor de OD NZKG geven een goed beeld. Daarmee kan gezegd worden dat er sprake is van een zeer degelijke financiële positie.

In bijlage 2 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft, bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening). In 2016 zijn geen nieuwe investeringen gedaan door OD NZKG.

4.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico) en de financieringspositie.

De uitvoering van de financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financierings- (treasury-)statuut evenals een financieringsparagraaf in begroting en rekening.

De OD NZKG werkt volgens het Treasurystatuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Eén van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals genoemd binnen de Wet Fido: renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schulddpositie

Leningen worden uitsluitend aangegaan in de Europese geldeenheid (de euro). Per 2013 is een lening opgenomen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 1.050k met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. Het uitstaande bedrag per 31-12-2016 is € 420k.

Tabel 7: Verloopoverzicht leningen

	(bedragen x €1.000)		
	Stand lening per 31-12-2015	Stand lening per 31-12-2016	Toename/ afname
Restant schuld langlopende leningen	630	420	210
Restant schuld kortlopende leningen	0	0	0
Netto EMU-schuld	630	420	210

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat overtollige liquide middelen moeten worden aangehouden in de schatkist (op een rekeningcourant bij het agentschap van het ministerie van Financiën) zijn er geen kredietrisico's.

Om het renterisico te beperken is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning, de rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streeft de OD NZKG naar spreiding in de rente typische looptijden van uitzettingen.

4.4 Bedrijfsvoering

Afgelopen jaar heeft 'bedrijfsvoering nieuwe stijl' gefunctioneerd in drie eenheden die direct willen aansluiten op de behoefte van de organisatie en die de ambitie moeten waarmaken op drie gebieden:

- Advisering, ondersteuning en dienstverlening m.b.t. de primaire processen;
- Implementatie van beleidskaders en procesinrichting;
- Strategische advisering, regie en ondersteuning van de OD NZKG.

Inmiddels zijn ook de eerste resultaten in 2016 zichtbaar:

- De administratieve ondersteuning op de instroom van inhuur en nieuwe medewerkers verloopt effectief en efficiënt zodat medewerkers direct al hun bedrijfsmiddelen ter beschikking hebben.
- Het inkoopproces en de facilitaire ondersteuning is minder kwetsbaar zodat er geen risico's worden gelopen.
- Op HR gebied zijn belangrijke ontwikkelingen afgerond zoals de invoering van het HR21 functiehuis en vaststelling van bijpassende competentieprofielen.
- Er is meer overzicht en inzicht in alle belangrijke projecten die nog doorgevoerd moeten worden op het gebied van de werkprocessen.

In 2016 heeft bedrijfsvoering de organisatie ondersteund en gefaciliteerd bij de ontwikkeling van de nieuwe financieringsmethode en het aanpassen van de tijdschrijf- en rapportagesystemen. Verder is in goed overleg met gemeente Haarlemmermeer afgesproken om het contract kantoorautomatisering te ontvlechten. De voorbereidingen om de ontvlechting in 2017 plaats te laten vinden zijn samen met gemeente Haarlemmermeer opgestart.

Nieuwe CAO Provincies en wetgeving

Bij de OD NZKG volgen we de CAO Provincies en bijbehorende regelingen van de provincie Noord-Holland. In de eind maart 2016 nieuw afgesloten CAO, met een looptijd met terugwerkende kracht van 1 januari 2016 tot 1 januari 2017, is onder meer een structurele loonsverhoging afgesproken van 2,2% per 1 april 2016.

Daarnaast hebben medewerkers een eenmalige uitkering ontvangen van € 300,- (bruto) ter compensatie voor de 2,2% loonsverhoging over de maanden januari t/m maart 2016.

Begin november 2016 is de Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren aangenomen. Deze nieuwe wet brengt de rechtspositie van ambtenaren in overeenstemming met die van werknemers in de private sector. Ambtenaren krijgen hierdoor een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling; cao's komen in plaats van rechtspositieregelingen. Het gehele traject zal naar schatting ongeveer drie jaar in beslag nemen, en de wet treedt dan ook vermoedelijk per 1 januari 2020 in werking. De OD NZKG trekt hierin samen op met de provincie Noord-Holland.

Gesprekscyclus en beloningsronde 2016

Voorafgaand aan de beoordelings- en beloningsronde in 2016 is met de directieraad en HR een sessie belegd om te komen tot uniforme uitgangspunten voor beoordelingscriteria, outputbeloning en inzetbeloning. Deze uitgangspunten zijn verder ook in de managementteams besproken, waarna de beloningsvoorstellen zijn gemaakt en afgestemd.

Op 5 januari 2017 waren 299 medewerkers beoordeeld. 40 medewerkers zijn om diverse individuele redenen (nog) niet beoordeeld. Het overgrote deel van de medewerkers werd in 2016 als goed/normaal beoordeeld, een aantal als zeer goed.

Definitieve plaatsingsbesluiten en bezwaren

Het Dagelijks Bestuur heeft op 16 juni 2015 besloten dat voor alle medewerkers van de OD NZKG de functiebeschrijving en bijbehorende schaal uit de voorgenomen besluiten ongewijzigd konden worden vastgesteld. Op 28 augustus 2015 hebben alle medewerkers hiertoe het definitieve plaatsingsbesluit ontvangen.

Tegen deze definitieve plaatsingsbesluiten zijn in totaal 30 bezwaren door medewerkers ingediend. Van de 30 bezwaren ging een deel over de functiebeschrijving zelf en de rest over de taken, functie en bijbehorende inschaling binnen het team. Twee bezwaren zijn niet-ontvankelijk verklaard wegens te late indiening en 7 medewerkers hebben besloten hun bezwaar weer in te trekken.

In de periode 2015 en 2016 zijn er 21 bezwaren behandeld tijdens een hoorzitting. De bezwarencommissie adviseerde om 14 bezwaren ongegrond te verklaren en de plaatsingsbesluiten in stand te houden. De OD NZKG heeft het advies van de commissie opgevolgd. Van 7 bezwaren die gingen over de taken, functie en bijbehorende inschaling binnen het team adviseerde de commissie de bezwaren gegrond te verklaren en de plaatsingsbesluiten te wijzigen. De OD NZKG heeft naar aanleiding van de gegronde adviezen van de commissie een nader onderzoek ingesteld naar de taken, functie en bijbehorende inschaling die deze medewerkers binnen hun teams feitelijk hebben verricht. Voor één team is dit onderzoek afgerond en heeft het voor een aantal medewerkers geleid tot plaatsing in een hogere functie. Er resteert nu nog één lopend onderzoek waarvan de resultaten binnenkort worden opgeleverd en daarnaast nog een tweetal lopende beroepszaken.

Integriteit

Met de stappen die gezet zijn met de implementatie van integriteitsbeleid, in de voorgaande jaren en ook in 2016, voldoet de OD NZKG aan de wettelijke vereisten. Hiermee is een basis gelegd om op verder te bouwen. Hoe we dat gaan doen is beschreven in het Meerjarenbeleidsplan Integriteit 2016 – 2018. De komende twee jaar gaan we gefaseerd toewerken naar een organisatie die 100% is toegerust om integer te kunnen handelen.

Vertrouwenspersonen Integriteit

De twee interne vertrouwenspersonen Integriteit zijn intussen ruim twee jaar actief. De collega's weten hen te vinden. Ze hebben in 2016 samen in totaal 11 cases afgehandeld in 17 gesprekken. Deze cases blijken niet zozeer gerelateerd aan (vermoedens van) integriteitsschendingen, maar voor het overgrote deel aan spanningen op de arbeidsrelatie tussen medewerker en leidinggevende.

Strategische Personeelsplanning

De diverse ontwikkelingen (in- en extern) die op de OD NZKG afkomen en de ambities en de doelstellingen die hieruit volgen, brengen ook andere manieren van werken met zich mee. Vragen waar we tegenaan lopen zijn: kunnen onze medewerkers voldoen aan de nieuwe competenties en vereisten van een veranderende organisatie en omgeving? Een groot deel van de veranderdoelen en ambities kunnen namelijk alleen waargemaakt worden via de inzet en kwaliteiten van het zittende personeel.

Daarnaast speelt er bij de OD NZKG een omvangrijke vervangingsvraag door vergrijzing. Met de uitstroom van oudere medewerkers verdwijnt ook veel kennis en ervaring. Hiernaast werken medewerkers steeds langer door, en moet er aandacht zijn voor het duurzaam inzetbaar houden en tijdige overdracht van kennis van deze medewerkers. Op de arbeidsmarkt overstijgt met betrekking tot een aantal kritieke functies de vraag het aanbod, zeker als het (meer) ervaren medewerkers betreft. Hier moet tijdig op ingespeeld worden en betere aansluiting bij het aanbod op de arbeidsmarkt gevonden worden.

Allemaal redenen om actie te ondernemen op het gebied van Strategische personeelsplanning (SPP) en dit op een gecoördineerde manier plaats te laten vinden. Waarbij uitgegaan wordt van een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de organisatie om dit te laten slagen.

Opleiding en ontwikkeling

Het in 2014 geformuleerde opleidingsbeleid is in 2016 ongewijzigd voortgezet. Het budget voor opleidingen is vastgesteld op 2,4% van de loonsom, conform de cao-norm. Uit het opleidingsbudget worden zaken vergoed met betrekking tot opleidingen, trainingen, workshops e.d., bezoeken aan congressen en symposia (voor zover benodigd voor functie en/of vakgebied), en kosten met betrekking tot loopbaan en mobiliteit (als opleidingen, coaching en intervisie).

Voor 2016 was het opleidingsbudget 639k. Hiervan is 339k voor het OD-brede trainingsaanbod gereserveerd en het overige deel verdeeld over de directies op basis van aantal medewerkers ten behoeve van individuele bijscholing en ontwikkeling. Er is in 2016 681k uitgegeven. De overschrijding wordt mede veroorzaakt doordat er diverse advies- en begeleidingskosten voor werksessies in het kader van ontwikkeling en kwaliteitscriteria op het budget zijn geschreven. Hiernaast was de vraag naar trainingen in sommige gevallen groter dan op voorhand werd aangenomen.

In het OD-brede aanbod is er voor twee groepen een training Bestuurlijke Sensitiviteit georganiseerd. Daarnaast is de training Persoonlijke Effectiviteit die gestart is in 2015 vanwege de grote vraag voortgezet in 2016.

Door de 6 landelijke BRZO OD directeuren is op 24 maart 2014 besloten dat alle BRZO VTH medewerkers, naast de kwaliteitscriteria 2.1, moeten beschikken over een HBO-opleidingsniveau op het gebied van chemische procestechnologie. Bij de OD NZKG is een project gestart om de inspecteurs en vergunningverleners waar nodig verder op te leiden op dit gebied. In totaal zijn 26 medewerkers met BRZO-taken in 2015 met een opleiding gestart om aan deze eis te voldoen, en hebben in 2016 grotendeels het opleidingsprogramma doorlopen. Medio 2017 is dit traject afgerond voor alle BRZO VTH-medewerkers. De kosten voor dit programma zijn voor ongeveer 25% uit een landelijke subsidie gedekt.

Formatie 2016

Tabel 8: Overzicht formatie / bezetting d.d. 31-12-2016 in fte

Directie	Formatie	Bezetting	Vershil
Bedrijfsvoering (incl. directeur, S&C, P&I en ondersteuning)	46,50	42,88	- 3,62
Vergunningverlening	93,83	88,98	- 4,85
Advies & Expertise	96,52	88,16	- 8,36
Toezicht & Handhaving	112,11	100,03	- 12,08
Totaal	348,96	320,05	- 28,91

Tabel 9: Verhouding man / vrouw

	aantal	percentage
Man	216	64%
Vrouw	124	36%
Totaal	340	

Tabel 10: Aantal parttime / fulltime naar man en vrouw

	fulltime	parttime	Totaal
Man	179	37	216
Vrouw	54	70	124

Tabel 11: Leeftijd man / vrouw in cohorten

Leeftijd	man	vrouw
20-29	2	6
30-39	33	20
40-49	64	52
50-59	84	36
60-67	33	10
Totaal	216	124

In 2016 zijn er 29 vacatures vervuld, waarvan een groot deel middels interne doorstroom. Een belangrijk deel van de vacatures zat bij de directies Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving, waar onder andere sprake was van onderbezetting. Er zijn in 2016 drie stagiaires bij de OD NZKG aan de slag gegaan.

Verder zijn er 14 medewerkers vanuit de provincie Noord-Holland met betrekking tot de plustaken per 1 januari 2016 in dienst getreden bij de OD NZKG.

In 2016 stroomden 17 medewerkers uit, met diverse redenen, vooral vanwege pensioenleeftijd en indiensttreding bij een andere werkgever.

Verzuim

Over heel 2016 was het ziekteverzuimpercentage 4,30% ten opzichte van de verzuimnorm van 4,20%. Met een meldingsfrequentie van 1,38 ten opzichte van de norm van 1,1.

Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)

In het 3e kwartaal 2016 is gestart met de uitvoering van een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) voor de OD NZKG door een via aanbesteding gekozen bureau met veel ervaring op dit gebied. Het kantoorpand en alles hieromheen zal één aandachtsgebied zijn, maar het werken op buitenlocaties zal met name ook aandacht in de RI&E behoeven. Veel medewerkers van de OD NZKG werken (zeer) regelmatig op buitenlocaties, en verrichten hier hun toezichthoudende en handhavingstaken. Het betreft hier groepen in de werkvelden Bouw, Milieu, BRZO en Bodem. Tevens is aandacht voor BOA's en medewerkers in de consignatie(piket)dienst. Voor de genoemde groepen worden apart de betreffende risico's onderzocht en gewogen.

Uit de RI&E volgt een Plan van Aanpak, met benoemde arborisico's en prioriteiten hierin, dat in 2017 door de directieraad met instemming van de OR vastgesteld zal worden.

5 Financiële jaarrekening

5.1 Overzicht baten en lasten

Over 2016 is een positief resultaat bereikt van € 1,7 mln.

Voor de baten is bij de jaarrekening een voordeel gerealiseerd van € 0,9 mln. Dit voordeel is gerealiseerd door het binnenhalen van extra betaalde dienstverlening, externe detachering van personeel en het afrekenen van subsidiebijdragen uit 2015.

Op de lasten is bij de jaarrekening een voordeel van € 0,9 mln. gerealiseerd. De voordelen op de lasten ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door de capaciteits- en materiële kosten. Het gaat om: lagere kosten voor inhuur; afloop garantieregelingen vanuit het sociaal plan; lagere publicatiekosten; minder kosten voor facilitaire dienstverlening en vrijgevallen posten door balansopschoning. Daarnaast is er ook een nadeel op de lasten. Er is een voorziening gevormd voor verwachte werkzaamheden die nog vanuit de lumpsumfinanciering moeten plaatsvinden. B.v. toezicht werkzaamheden die pas van start gaan als het bouwproject of de bodemverplaatsing start terwijl de vergunning al in de periode van lumpsum financiering is afgegeven.

De afwijking in de reservemutaties heeft te maken met de 4e Tranche, waar een deel van de taken in 2017 wordt uitgevoerd. De onttrekking uit de reserve schuift daarom door ook door naar 2017.

De kolom gewijzigde begroting is conform de vastgestelde begroting bij de 2e tertaalrapportage.

Tabel 12: Financiële verantwoording

	Rekening 2015	Primaire begroting 2016	Begrotings- wijzigingen 2016	Gewijzigde begroting 2016	Realisatie 2016	Resultaat 2016
(bedragen x €1.000)						
Baten	-37.954	-35.649	-5.077	-40.726	-41.668	-942
Lasten	35.763	35.929	5.029	40.957	40.074	-883
Personele kosten	27.851	26.478	6.461	32.940	32.945	5
Materiële kosten	7.526	8.795	-1.433	7.362	6.740	-622
Ontwikkelagenda	386	500	-	500	388	-112
Onvoorzien	-	155	-	155	-	-155
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Saldo voor mutatie reserve	-2.191	280	-48	231	-1.594	-1.825
Mutaties reserves	300	-280	49	-231	-78	153
Toevoegingen	375	375	-	375	375	-
Onttrekkingen	-75	-655	49	-606	-453	153
Saldo na mutatie reserve	-1.891	0	0	0	-1.672	-1.672

5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn verder uitgewerkt in de financiële verordening van de OD NZKG.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven in vijf jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en worden lineair afgeschreven.

- a. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - b. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
 - c. 3 tot 5 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties;
 - d. 1 tot 10 jaar: verbouwingen, termijn afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging;
- Afschrijving start op jaarbasis in het jaar nadat de investering gereed is gekomen of is verworven en activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 per stuk behoeven niet te worden geactiveerd. Deze activa dienen in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie te worden gebracht. De activa kleiner dan € 25.000 van de periode voor 2015 blijven op de balans staan.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien de debiteuren alleen publieke en geen private partijen zijn, is de kans op oninbaarheid klein. Er is dan ook geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten het banksaldo plus het Rekening courant saldo in de schatkist bij het Ministerie van Financiën.

Overige liquide middelen

Kruisposten worden slechts gebruikt ter vereffening van het betalingsverkeer tussen bank en schatkist.

Overlopende activa

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde ter vereffening van de jaarovergang.

PASSIVA

Vaste passiva

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor de vorming van een weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Nog te bestemmen rekeningresultaat

Het nog te bestemmen rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar. Het nog te bestemmen rekeningresultaat wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Deze schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Overlopende passiva

Zie onder overlopende activa.

5.3 Toelichting baten en lasten

Baten

942k voordeel

De baten zijn ten opzichte van de begroting op verschillende onderdelen per saldo € 0,9 mln hoger uitgevallen.

DVO opdrachtgevers (442 nadeel)

Founding fathers, contractpartners, AM-gemeenten (167k voordeel)

Een aantal aanvullende opdrachten en afrekeningen uit 2015 voor de founding fathers hebben geleid tot extra baten 308k. Voor de contractpartners zijn minder uren gemaakt en dit leidt tot een nadeel van 127k. Voor de AM-gemeenten is een nadelige afwijking van 14k.

Zie bijlage 1 voor de specificatie van de bijdrage per deelnemer.

EED gelden (264k nadeel)

In 2016 is door de founding fathers een incidentele bijdrage gedaan voor Energy Efficiency Directive (EED) werkzaamheden. Nu blijkt dat een deel van deze werkzaamheden – waarvoor in 2016 de baten zijn ontvangen – in 2017 zal worden gerealiseerd. Daarom wordt een deel van de EED gelden doorgeschoven naar 2017.

Materieel primair proces (345 nadeel)

De primaire materiële budgetten zijn niet volledig besteed in 2016. Op basis van de inbreng en de besteding wordt een deel (345k) van de ingebrachte gelden terugbetaald aan de inbrengende partij.

Betaalde dienstverlening (778k voordeel)

Op de betaalde dienstverlening zijn diverse extra opbrengsten. Dit is ontstaan door bijvoorbeeld gemeente Velsen (100k), gemeente Haarlemmermeer (194k), provincie Noord-Holland (100k) en diverse kleine offertes (138k). Op grotere projecten zoals de Westfriisiaweg en de Zeesluis zijn meer uren gerealiseerd dan verwacht bij de tweede tertaalrapportage (247k).

Subsidies (129k voordeel)

Van een aantal subsidieregelingen zijn afrekeningen geweest over voorgaande jaren. Daardoor zijn extra bedragen ontvangen uit voorgaande jaren die niet waren begroot.

Externe detachering personeel (428k voordeel)

Voor externe detachering zijn geen baten begroot. Vanaf 2017 zullen we deze baten bij tertaalrapportages beter inschatten en de begroting daar op bijstellen. Tegenover deze baten staan kosten voor inhuur om de taken van de gedetacheerde medewerkers over te nemen.

Lasten

883k voordeel

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten € 0,9 mln lager uitgevallen.

Personele kosten (5k nadeel)

De personele kosten bestaan uit:

- Kosten voor de capaciteit, zijnde de salarissen en de flexibele schil op het primair proces;
- Vorming van een voorziening voor verwachte werkzaamheden, nog gefinancierd vanuit de lumpsum;
- Algemene personele kosten, zijnde: opleiding, algemene inhuur OD en bedrijfsvoering, arbo, vervoer, communicatie en abonnementen.

Onderstaand de toelichting op de voor- en nadelen op het capaciteitsbudget en algemene personele kosten.

Capaciteitskosten (769k voordeel)

De capaciteitskosten bestaan uit de salariskosten van het personeel en de flexibele schil voor het primaire proces. Op de salarislaster is een voordeel van 1.821k die grotendeels door vacatureruimte is ontstaan. Daarnaast is een voordeel door aangekochte uren door personeel (232k), deze uren zijn vijf jaar geldig en worden gespreid opgenomen. Daarom is voor dit bedrag een voorziening gevormd zodat de opbrengst van gekochte dagen vrijvalt in het jaar waarin het wordt opgenomen. De flexibele schil is 820k hoger dan de begroting waarmee het totale voordeel op capaciteit uitkomt op 769k.

Vorming voorziening i.v.m. verwachte werkzaamheden lumpsum financiering (709 nadeel)

De vorming van deze voorziening is vanwege de overgang naar de nieuwe financieringssysteem PGF in 2017. Van de reeds ontvangen gelden uit de lumpsumfinanciering zijn nog werkzaamheden te verwachten. Deze werkzaamheden moeten nog worden verricht omdat ze volgen op afgegeven bouw- en bodemvergunningen. Volgens de PGF-systeem kunnen deze werkzaamheden niet meer in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Door middel van deze voorziening worden deze specifieke werkzaamheden gedekt uit de voorziening. Bij de tweede tertaalrapportage was de inschatting nog niet te maken.

Algemene personele kosten (65k nadeel)

Vanwege hogere vervoerskosten is een nadeel ontstaan van 81k. In de 2e tertaalrapportage was een nadeel verwacht van 150k.

Materiele kosten (622k voordeel)

De materiele kosten bestaan uit:

- Kosten voor het primair proces, zijnde: publicaties, onderzoek, luchtmeetnetten en extern advies;
- Kosten voor bedrijfsvoering, zijnde: huisvesting, facilitaire dienstverlening, ICT, HR, communicatie en de accountant;
- Overige (subsidie- en projectkosten).

Onderstaand de toelichting op de voor- en nadelen op de materiële budgetten.

Materiële kosten primair proces (295k voordeel)

De kosten voor publicaties en advies zijn in 2016 lager uitgevallen. Het blijkt dat nu na drie jaar op een rij de bijdrage van een opdrachtgever te hoog is voor deze kosten, o.a. doordat het digitaal publiceren veel voordeliger is dan het plaatsen van advertenties. Het overschot van het budget is opgenomen op de balans als terug te betalen aan de opdrachtgever. Bij de meerjarenbegroting 2018 e.v. zal dit bedrag worden verlaagd.

Materiële kosten bedrijfsvoering (439k voordeel)

Het voordeel op bedrijfsvoering zit vooral op facilitaire dienstverlening (634k). De huisvestingskosten zijn lager vanwege het in 2015 versneld aflossen van investeringen. Daarnaast zien we nu – na drie jaar OD NZKG – dat met name de variabele kosten van de facilitaire dienstverlening structureel lager zijn, dan begroot. Daarnaast zit een voordeel op accountant- en audit kosten (154k). De verwachting is dat dit budget volgend jaar grotendeels wordt ingezet op het valideren van Prestatiegericht financieren. Een nadeel is er op ICT vanwege de afkoop van uitbestede ICT diensten (439k). Zoals in de tweede tertaalrapportage is aangegeven wordt de efficiencytaakstelling, vanwege beëindiging van de verlengde kabels en uniformiteit in de operationele processen, dit jaar al gerealiseerd. Met de invoering van Prestatiegericht financieren is tevens besloten om vanaf 2017 de materiële bedrijfsvoeringsbudgetten structureel met 400k te verlagen.

Overige (subsidie- en projectkosten) (113k nadeel)

Voor projecten en subsidies zijn nog een aantal kosten gemaakt die niet in de begroting zijn opgenomen. De extra subsidiekosten zijn gedekt uit hogere baten op subsidies, welke bij de baten zijn verantwoord.

Ontwikkelagenda (112k voordeel)

Het ontwikkelbudget is in 2016 ingezet om ons accountmanagement verder te ontwikkelen. Daarnaast is geïnvesteerd in de financiële en procesmatige transparantie, zowel naar het bestuur en onze opdrachtgevers, als ook naar binnen in de organisatie. Er is geïnvesteerd in management rapportage tools en daarnaast zijn de huidige systemen en processen aangepast naar de nieuwe prestatiegerichtte financieringsmethode. Van het budget voor de ontwikkelagenda is 388k besteed aan extra inhuur en accountmanagement. Het voordeel is mede ontstaan doordat een deel van de kosten is geboekt op het reguliere ICT-budget en algemene inhuur.

Het ontwikkelbudget is begroot – tot en met 2016 – op 500k en daarna – m.i.v. 2017 – op 300k.

Onvoorzien (155k voordeel)

De post Onvoorzien is niet aangesproken in 2016 en is daarmee een voordeel op de lasten.

Vennootschapsbelasting (0k)

Overheidsorganisaties zijn sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. In een samenwerking met Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen zijn specifieke afspraken gemaakt voor omgevingsdiensten en vastgelegd in een notitie. Eén van de resultaten is een lijst met activiteiten waarvoor geen Vpb-plicht geldt, het gaat dan om wettelijke taken en plustaken. Naast deze lijst zijn een aantal commerciële activiteiten, bijvoorbeeld het detacheren van personeel. Als de opbrengsten

van de commerciële activiteiten maximaal kostendekkend zijn, is er geen Vpb-plicht. De Vpb-plicht is in principe van toepassing bij structurele overschotten op alle taken. Echter, er is geen plicht tot aangifte Vennootschapsbelasting, wanneer bij een overschot dit eerst wordt bestemd voor een eventuele benodigde aanvulling van het weerstandsvermogen en vervolgens voor terugbetaling aan de opdrachtgevers.

Voor de OD NZKG geldt dat bijna alle taken wettelijke of plustaken. Het geringe deel aan commerciële activiteiten is maximaal kostendekkend. Voor 2016 geldt dat voor het overschot deels de vorming van een bestemmingsreserve wordt voorgesteld en deels een terugbetaling aan opdrachtgevers. Daarom geldt voor de OD NZKG geen Vpb-plicht over 2016.

Mutaties reserves

153k nadeel

Onttrekking reserve 4e Tranche activiteitenbesluit (153k nadeel)

De werkzaamheden voor de 4e Tranche schuiven deels door naar 2017. Daardoor wordt de reserve niet volledig onttrokken in 2016.

Incidentele baten en lasten

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat inzicht gegeven moet worden in de incidentele baten en lasten. In de begroting 2016 was geen raming opgenomen voor incidentele baten en lasten. Onder incidentele baten en lasten wordt verstaan: baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het gaat dan bijvoorbeeld om subsidies of om toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen.

Tabel 13: incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	(bedragen x €1.000)
Baten:	
Onttrekking reserve 4e tranche	453
Detachering personeel	428
Subsidieopbrengsten	667
Totaal baten:	1.548
Lasten:	
Toevoeging voorziening restant verlof	232
Toevoeging voorziening onderhanden werk	709
Toevoeging reserve weerstandsvermogen	375
Subsidiekosten	667
Totaal lasten:	1.983

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De OD NZKG heeft in 2017 de laatste structurele toevoegingen aan de reserve weerstandsvermogen. In de reserve weerstandsvermogen was een structurele toevoeging (jaarlijks 450k vanaf 2017) begroot, maar bij de besluitvorming over Prestatiegericht financieren (AB: 14-12-2016) is besloten om deze structurele toevoeging per 2018 te beëindigen. In 2017 is tevens een onttrekking van 250k uit de reserve begroot om éénmalig een deel van het effect van PGF voor een opdrachtgever op te vangen. Daarmee wordt de toevoeging in 2017 200k (450k - 250k)

Tabel 14: reserve weerstandsvermogen

Reserve	(bedragen x €1.000)					Stand 31-12-2020
	Stand 31-12-2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019	Mutaties 2020	
Reserve weerstandsvermogen	2.925	200	-	-	-	3.125

5.4 Balans

Activa	(bedragen x €1.000)	
	31-12-2016	31-12-2015
Vaste Activa:		
<i>Immateriële Activa:</i>		
Overige immateriële activa	999	1.249
Totaal Immateriële Activa	999	1.249
<i>Materiële Vaste Activa:</i>		
Investerings	738	840
Totaal Materiële Activa	738	840
Totaal Vaste Activa	1.737	2.089
Vlottende Activa:		
<i>Vorderingen op korte termijn:</i>		
Rekening-courant (niet-financi.instel.)	0	0
Debiteuren	1.878	7.633
Debiteuren algemeen	0	56
Totaal Vorderingen op korte termijn	1.878	7.689
<i>Overige vorderingen</i>		
Omzetbelasting	130	-99
Doorschuif BTW	2.537	2.803
Totaal overige vorderingen	2.667	2.704
Totaal vorderingen	4.545	10.393
<i>Liquide Middelen:</i>		
ABN-Amro NL78ABNA0554603349	37	40
Ministerie van Financiën schatkistbankieren	15.281	4.700
Totaal liquide middelen	15.318	4.740
<i>Overlopende activa:</i>		
Vooruitbetaalde bedragen	47	151
Nog te ontvangen bedragen	0	22
Totaal Overlopende Activa	47	173
Totaal Vlottende Activa	19.910	15.306
Totaal Activa	21.647	17.395

(bedragen x €1.000)		
Passiva	31-12-2016	31-12-2015
Vaste Passiva		
<i>Eigen vermogen:</i>		
Algemene Reserves	2.925	1.500
Bestemmingsreserve	388	0
Resultaat jaarrekening	1.672	1.891
Totaal Eigen Vermogen	4.985	3.391
<i>Vreemd Vermogen:</i>		
<i>Voorzieningen:</i>		
Voorziening latente belasting	0	1
Voorziening personeel	157	366
Voorziening restant verlof	232	0
Voorziening onderhanden werk	709	0
Totaal Voorzieningen	1.098	367
<i>Langlopende schulden:</i>		
Lening 1	420	630
Totaal Vreemd Vermogen	420	630
Totaal Vaste Passiva	6.503	4.388
Vlottende Passiva		
<i>Kortlopende schulden:</i>		
<i>Crediteuren</i>		
Crediteuren	76	-2
Crediteuren bestellingen 2015	0	1.662
Crediteuren bestellingen 2016	2.407	0
Betalingen onderweg	0	0
Totaal crediteuren	2.483	1.660
<i>Overige schulden</i>		
Ten onrechte ontvangen bedragen	8	0
Af te dragen loonheffing	1.050	996
Af te dragen premie aanvulling NP TOP	2	0
Af te dragen aan ABP premie pensioen OP	226	229
Af te dragen aan ABP IP/AP premie	4	6
Af te dragen aan ABP AP premie	3	0
Af te dragen aan ABP FPU premie en VUT	35	38
Af te dragen aan ABP partner plus pensioen	0	1
Totaal overige schulden	1.328	1.270
<i>Overige nog te verantwoorden posten</i>		
Tussenrekening Salarissen	-1	0
Tussenrekening Levensloop	-10	-32
Totaal nog te verantwoorden posten	-11	-32
Totaal Kortlopende Schulden	3.800	2.898
<i>Overlopende Passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	1.150	1.290
Vooruitontvangen	10.194	8.820
Totaal Overlopende passiva	11.344	10.110
Totaal Vlottende Passiva	15.144	13.008
Totaal Passiva	21.647	17.395

Tabel 15: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

			(bedragen x € 1.000)
Leverancier	Omschrijving	Looptijd	Jaarlijkse lasten o.b.v. 2016
Gemeente Haarlemmermeer	Kantoorautomatisering	t/m 30-09-2017	1.400
Gemeente Zaanstad	Facilitaire diensten	t/m 31-07-2018	676
Gemeente Zaanstad	Huur pand / parkeerplaatsen	t/m 31-12-2023	1.027
Provincie Noord-Holland	Financiële en personeels- en salarisadministratie	t/m 31-12-2018	575
Leaseplan	Lease auto's	t/m 16-06-2018	166

5.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa 999k

In 2015 is de investering van het eigen zaakstelsel afgerond. In 2016 is gestart met afschrijven, de afschrijving zal gedurende vijf jaar plaatsvinden.

Tabel 16: Verloopoverzicht immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings 2016	Afschrijvingen 2016	Rentekosten 2016	Desinvesteringen / verminderingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Ontwikkelingskosten software	1.249.275		249.855			999.420
	1.249.275	-	249.855	-	-	999.420

Materiële vaste activa 738k

In 2016 hebben geen investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa.

Tabel 17: Verloopoverzicht materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings 2016	Afschrijvingen 2016	Rentekosten 2016	Desinvesteringen / verminderingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Inventaris/meubilair	775.336		96.073	7.993		679.263
Installaties (o.a. oplaadpalen)	64.944		6.494			58.450
	840.280	-	102.567	7.993	-	737.713

Vlottende activa

Kortlopende Vorderingen

Debiteuren 1.878k

Het saldo van de vorderingen per 31-12-2016 bedraagt 1.878k. De debiteuren groter dan 100k zijn:

Gemeente Zaanstad	575k	DVO 1e kw 2017 (ontvangen 2-2-2017)
Provincie Noord-Holland	449k	Betaalde dienstverlening (deels ontvangen)
Gemeente IJmond	102k	Luchtmeetnetten (ontvangen 67k 31-01-2017)
Provincie Utrecht	367k	2e halfjaar 2016 (ontvangen 05-01-2017)
Gemeente Amsterdam	159k	Betaalde dienstverlening (deels ontvangen)

Totaal is van de vorderingen in januari 2017 reeds 1.379k ontvangen.

Overige vorderingen

Omzetbelasting en compensabele btw

2.667k

1. Het te ontvangen bedrag omzetbelasting 2016 bedraagt eind 2016 130k.
2. De doorschuif btw te bedrage van 2.537k, hiervan is een verdeling gemaakt over de partners van de OD NZKG (Founding Fathers, AM-gemeente en Contractpartners). Deze is aan hun doorgegeven zodat zij hiermee rekening kunnen houden in de afrekening met het btw compensatiefonds en het bedrag kunnen verrekenen met de OD NZKG. De btw die na de aangifte nog in 2016 is verwerkt, wordt in 2017 verrekend.

Liquide middelen

ABN-AMRO Bank

37k

Het saldo op de ABN-AMRO rekening per 31 december 2016 is 37k. De ABN-AMRO rekening wordt alleen gebruikt als betaalrekening. Met ingang van 1 januari 2016 mag het saldo van deze rekening niet hoger zijn 0,75 % van de totale begroting (in 2016 een bedrag van € 314.900,-). Om dit te krijgen vindt "Saldo regulering" plaats via de schatkist rekening courant bij het ministerie van Financiën.

Ministerie van Financiën – schatkistbankieren

15.281k

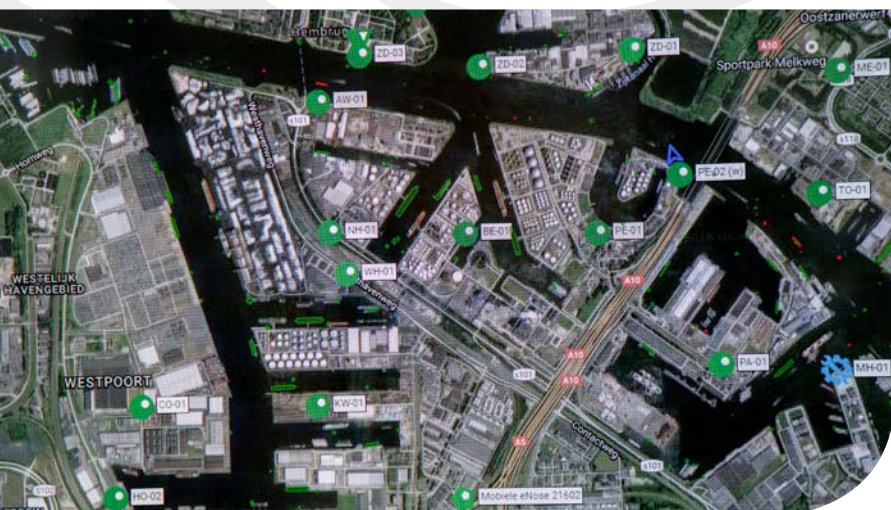
Iedere overheidsorganisatie is verplicht de overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën, genaamd het schatkistbankieren. Per 31 december 2016 bedraagt het uitstaand bedrag € 15.281k. Dit bedrag bestaat voor het grootste gedeelte uit het vooruit ontvangen van de bijdrage over het eerste kwartaal van de uvo's 2017.

Overlopende activa

Vooruitbetaalde bedragen

47k

De facturen die vooruitbetaald zijn hebben betrekking op licentiekosten Oracle en luchtmeetnetten E-Nose Westpoort.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve 2.925k

Conform de begroting 2016 is een storting in het weerstandvermogen gedaan van 375k, het Algemeen Bestuur heeft besloten van het rekeningsaldo 2015, 1.049k te storten in het weerstandsvermogen. De beginstand van deze reserve was 1.500k, waardoor er nu 2.925k in de reserve zit.

Bestemmingsreserve 388k

Het algemeen bestuur heeft besloten van het rekeningsaldo 2015, 235k te storten in de nieuw te vormen bestemmingsreserve WW & Re-integratie en 606k in de nieuw te vormen bestemmingsreserve 4e Tranche Activiteitenbesluit. Uit de bestemmingsreserve 4e Tranche Activiteitenbesluit is 453k besteed aan de werkzaamheden van dit besluit. Het restant ad 153k zal in het eerste kwartaal van 2017 worden besteed.

In onderstaand overzicht is de opbouw per reserve opgenomen.

Tabel 18

Reserves	(bedragen x €1.000)			
	Stand per 31/12/2015	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand per 31/12/2016
Algemene reserve	1.500	1.425	-	2.925
Bestemmingsreserve WW & Reintegratie	-	235	-	235
Best.res. 4e Tranche Activiteitenbesluit	-	606	453	153
Totaal reserves	1.500	2.266	453	3.313

Resultaat jaarrekening 1.672k

Het jaar 2016 is afgesloten met een positief resultaat van 1.672k.

Vreemd vermogen

Voorziening Personeel 157k

In 2015 is met twee medewerkers een afkoop regeling afgesproken na beëindiging van het dienstverband. Om de lasten te kunnen dragen is een voorziening getroffen. In 2016 is een bedrag van 209k onttrokken.

Voorziening Latente belastingen 0k

De OD heeft in 2014 iPads verstrekt aan een aantal medewerkers. iPads worden door de Belastingdienst gezien als computers en daarmee is er loonbelasting verschuldigd over iPads. De OD NZKG was aanvankelijk van plan deze loonbelasting mee te nemen in de eindheffing. Op basis van de uitspraak in september 2014 van het gerechtshof in Amsterdam dat een iPad gezien moet worden als een communicatiemiddel en niet als computer en daarmee belastingvrij verstrekt kan worden aan medewerkers, is met de belastingdienst afgestemd geen aangifte te doen. De belastingdienst is echter in beroep gegaan tegen deze uitspraak. De Hoge Raad heeft de Belastingdienst in het gelijk gesteld waardoor de OD NZKG een belastingaanslag heeft ontvangen van 34k die uit de voorziening betaald is. Vergeten is het restant van de voorziening in 2015 vrij te laten vallen, dit is in 2016 vrijgevallen.

Voorziening Restant verlof

232k

Veel medewerkers hebben in de voorgaande jaren vakantieverlof gekocht, dit veroorzaakt een voordeel op de salarislasten. De opname van het vakantieverlof kan over 5 jaar verspreid worden. De voorziening is gevormd om de voordelen op salarislasten te nemen in het jaar waarin de opname van het gekochte verlof plaatsvindt.

Voorziening Onderhanden werk

709k

De vorming van deze voorziening is vanwege de overgang naar de nieuwe financieringssysteem PGF in 2017. Van de reeds ontvangen gelden uit de lumpsumfinanciering zijn nog werkzaamheden te verwachten. Deze werkzaamheden moeten nog worden verricht omdat ze volgen op afgegeven bouw- en bodemvergunningen. Volgens de PGF-systeem kunnen deze werkzaamheden niet meer in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Door middel van deze voorziening worden deze specifieke werkzaamheden gedekt uit de voorziening. Bij de tweede tertaalrapportage was de inschatting nog niet te maken.

In onderstaand overzicht is de opbouw per voorziening opgenomen.

Tabel 19

Voorzieningen	(bedragen x €1.000)			
	Stand per 31/12/2015	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand per 31/12/2016
Voorziening Latente belasting	1	-	1	-
Voorziening Personeel	365	-	209	157
Voorziening Restant verlof	-	232	-	232
Voorziening Onderhanden werk	-	709	-	709
Totaal Voorzieningen	366	941	210	1.098

Langlopende schulden

Lening BNG

420k

Om de investeringen te kunnen financieren is in 2013 een 5-jarige lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten van 1.050k. Er is in 2014, 2015 en 2016 een bedrag van 210k afgelost, zodat nu nog een schuld van 420k resteert.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Crediteuren

76k

Het saldo van de crediteuren per 31-12-2016 bedraagt 76k.

Crediteuren bestellingen 2016

2.407k

De post Crediteuren bestellingen 2016 is de post die bestaat uit de verplichtingen die nog te betalen stonden per 31-12-2016 maar waarvan nog geen factuur was ontvangen. Per 31 januari 2016 resteert nog een bedrag van 1.229k, dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2017 worden verrekend.

Overige schulden

Af te dragen Loonheffing en premies ABP

1.328k

Aan de hand van de salarisbetaling van december dient nog een afdracht van de loonheffing en premies ABP van 1.328k te worden gedaan, dit gebeurt altijd een maand later. De betaling is gedaan op 27 januari 2017.

Overlopende passiva

Nog te betalen bedragen

1.150k

Per balansdatum is een bedrag van 1.150k opgenomen als nog te betalen. Dit bedrag wordt veroorzaakt door nog te betalen facturen die in 2017 zijn ontvangen waarvan de prestatie in 2016 is verricht. Deze kosten waren niet in de verplichtingen administratie opgenomen. Per 31-01-2017 resteert nog een bedrag van 899k, dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2017 worden verrekend.

Vooruitontvangen bedragen

10.194k

Het bedrag voor vooruitontvangen bedragen betreft de bijdragen van de founding fathers voor het eerste kwartaal 2017, die vooruit zijn gefactureerd. Verder zijn een aantal baten zoals HUP, plustaken, budget Bodemtaken, EED en luchtmeetnetten voor 2017 al in 2016 ontvangen.

5.6 Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen in het financieel verslaggevingsdocument verschillende gegevens van topfunctionarissen, indien de maximale bezoldiging wordt overschreden, ook van niet-topfunctionarissen, gepubliceerd te worden. Dit geldt ook voor (eventueel onbezoldigde) bestuursleden. De gegevens over topinkomens worden bij het ministerie van BZK gemeld via de website www.topinkomens.nl.

Topfunctionarissen

Bij de OD NZKG is in 2016 één functionaris die valt onder de WNT. Dit betreft de functie van algemeen directeur, die gedurende het gehele jaar is vervuld door mw. E.M.J. Meijers. De gegevens staan in onderstaande tabel. Met ingang van 2016 is de grens bepaald op 100 procent van een ministersalaris (179k).

Tabel 20: inkomens topfunctionarissen OD NZKG

Naam	Mw E.M.J. Meijers
Functie	Algemeen directeur
Duur dienstverband in 2016	01.01 - 31-12
Omvang dienstverband (in Fte)	1
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning	€ 123.064
Belastbare onkostenvergoeding	€ 6
Beloning betaalbaar op termijn (aanspraken)	€ 14.617
Totale bezoldiging	€ 137.687

Niet-topfunctionarissen

De OD NZKG had in 2016 geen niet-topfunctionarissen in dienst van wie de bezoldiging het maximum heeft overschreden.

Bestuursleden

De leden van het Algemeen Bestuur van de OD NZKG zijn onbezoldigd. Uit hoofde van hun functie als bestuurder bij deelnemende gemeenten/provincie zijn zij lid van het AB.

Bijlage 1 Bijdrage per deelnemer

Tabel 21

(bedragen x €1.000)			
Deelnemer	Gewijzigde begroting 2016	Realisatie 2016	Resultaat 2016
DVO Founding fathers	-37.492	-37.191	301
Gemeente Amsterdam	-21.761	-21.515	246
Provincie Noord-Holland	-8.417	-8.419	-2
Gemeente Zaanstad	-2.101	-2.079	21
Gemeente Haarlemmermeer	-5.213	-5.177	36
DVO AM-gemeenten	-798	-783	14
Gemeente Aalsmeer	-185	-182	2
Gemeente Amstelveen	-158	-153	6
Gemeente Diemen	-161	-157	4
Gemeente Ouderamstel	-126	-120	6
Gemeente Uithoorn	-167	-172	-4
DVO Contractpartners	-904	-776	127
Provincie Flevoland	-169	-184	-15
Provincie Utrecht	-735	-561	174
Gemeente Woudenberg	-	-32	-32
Totaal DVO	-39.193	-38.751	443
Betaalde dienstverlening	-920	-1.698	-778
Overig baten	-613	-1.219	-606
Totale baten	-40.726	-41.668	-942

Bijlage 2 Berekening financiële kengetallen

Hieronder is de berekening van de financiële kengetallen toegelicht. Zie hoofdstuk 4.1 voor de beoordeling en toelichting op de kengetallen.

Tabel 22: berekening netto schuldquote

Netto schuldquote	(bedragen x € 1.000)		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Vaste schulden	630	420	420
Netto vlottende schuld	2.898	4.558	3.800
Overlopende passiva	10.110	9.034	11.344
Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	-	-	-
Financiële activa (verstrekte leningen)	-	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	10.393	7.604	4.545
Liquide middelen	4.740	4.740	15.317
Overlopende activa	173	2.811	47
Totale baten (excl. mut. res.)	37.954	35.648	41.668
Netto schuldquote	-4%	-3%	-10%

De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door de totale baten.

Tabel 23: solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	(bedragen x € 1.000)		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Eigen vermogen	3.391	1.221	4.985
Balanstotaal*	8.575	8.073	11.453
Solvabiliteit	40%	15%	44%

De verhouding tussen het eigen vermogen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit.

Tabel 24: structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	(bedragen x € 1.000)		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Totale structurele lasten	37.831	35.927	38.091
Totale structurele baten	36.684	35.266	40.120
Totale structurele toevoegingen aan de reserves	375	375	375
Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
Totale baten	37.954	35.648	41.668
Structurele exploitatieruimte	-4%	-3%	4%

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de totale baten.

Bijlage 3 Meerjarig overzicht risico's

In onderstaande tabel zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is, de kans dat het risico zich voordoet en in welk jaar zich dit kan voordoen.

Tabel 25: meerjarig overzicht noodzakelijk weerstandsvermogen

(bedragen x €1.000)								
Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico- bedrag 2016	Risico- bedrag 2017	Risico- bedrag 2018	Risico- bedrag 2019	Risico- bedrag 2020	Risico- bedrag 2021	Risico- bedrag 2022
Verandering in Wetgeving primair proces:								
a. extra werk opvangen voor borging operationele kwaliteit								
kans dat het risico zich voordoet		gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
Verandering in Wetgeving primair proces	720	144	144	144	144	144	144	144
Personele consequenties wet private borging bouw:								
a. impact op de organisatie (capaciteit)								
kans dat het risico zich voordoet		nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	gemiddeld	gemiddeld
Personele consequenties wet private borging bouw	1.875	0	0	0	0	0	375	375
Prestatiegericht financieren (risico groepen):								
<u>1. Kengetal:</u>								
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	1.192	0	1.192	1.192	60	119	238	596
kans dat het risico zich voordoet		nihil	zeer groot	zeer groot	zeer klein	klein	gemiddeld	groot
<u>2. Kwaliteitsniveau:</u>								
a. aanpassing door opdrachtgever	1.192	0	119	119	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		nihil	klein	klein	nihil	nihil	nihil	nihil
b. geen overeenstemming over geleverde kwaliteit	1.754	0	175	175	175	175	175	175
kans dat het risico zich voordoet		nihil	klein	klein	klein	klein	klein	klein
<u>3. Uurtarief:</u>								
a. te weinig productieve uren (krapte arbeidsmarkt)	605	0	605	605	302	121	121	121
kans dat het risico zich voordoet		nihil	zeer groot	zeer groot	groot	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
b. stijging uurtarief extern personeel (krapte arbeidsmarkt)	353	0	176	176	176	176	71	71
kans dat het risico zich voordoet		nihil	groot	groot	groot	groot	gemiddeld	gemiddeld
c. verhouding hoog->laag tarief wijkt af	121	0	121	121	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		nihil	zeer groot	zeer groot	nihil	nihil	nihil	nihil
<u>4. Randvoorwaardelijk:</u>								
a. overschrijding uren	212	0	106	106	42	42	42	42
kans dat het risico zich voordoet		nihil	groot	groot	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
b. meebewegen met volume	212	0	212	212	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		nihil	zeer groot	zeer groot	nihil	nihil	nihil	nihil
Totaal risico PGF	5.639	0	2.706	2.706	756	634	648	1.005
Totaal	8.234	144	2.850	2.850	900	778	1.167	1.524

De methode van het bepalen van het de benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NAR).

Tabel 26

Kans	Klasse	kans	Frequentie	%
	1	Zeer klein	1x per 20 jaar	5%
	2	Klein	1x per 10 jaar	10%
	3	Gemiddeld	1x per 5 jaar	20%
	4	Groot	1x per 2 jaar	50%
	5	Zeer groot	1x per jaar	100%

Financieel gevolg	Klasse	min.	max.	Gemiddeld
	1	€ 0	€ 50.000	€ 25.000
	2	€ 50.000	€ 100.000	€ 75.000
	3	€ 100.000	€ 250.000	€ 175.000
	4	€ 250.000	€ 500.000	€ 375.000
	5	€ 500.000	maximaal	€ 1.000.000

Risico matrix		prioriteit				
		laag			hoog	
Financieel gevolg	1	5	10	15	20	25
	2	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	4	2	4	6	8	10
	5	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		Kans				

Alle risico's krijgen een score van kans maal gevolg. Aan de hand daarvan wordt bepaald hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. Als voorbeeld: de kans dat het risico veranderingen in wetgeving zich voordoet wordt ingeschat op gemiddeld en dan rekenen we 20% als financieel effect. Als dit risico zich voordoet, heeft dat effect van maximaal € 720k. Voor dit risico wordt dan een bedrag van 20% van € 720k = € 144k meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Zo wordt voor ieder risico een benodigd bedrag berekend (rekening houdend met het jaar/de jaren waarin het risico zich voor kan doen).

Bijlage 4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25 3^e etage
1011 NH Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 664.000.16-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaanstad gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met het Besluit Begroting en verantwoording (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2016; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Het directieverslag
- De programma verantwoording
- De Verplichte paragrafen, en
- Overige bijlagen

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterloo plein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat deze informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de BBV. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit

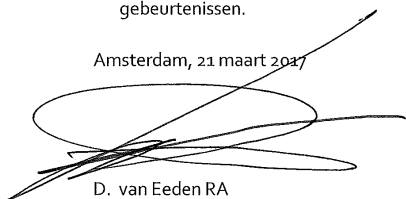
ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 53, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de regeling controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Amsterdam, 21 maart 2017

D. van Eeden RA
Auditdienst ACAM

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

*Risico's beperken,
leefbaarheid vergroten.*

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

www.odnzkg.nl

Omgevingsdienst

noordzeekanaalgebied

Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

Postbus 209
1500 EE Zaandam

www.odnzkg.nl